

Les

Bedankt voor het downloaden van dit artikel.

De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

nt2@uitgeverijboom.nl
redactie@tijdschriftles.nl

Lesgeven via Skype

Beperkt inzetbaar

Cursisten naar het inburgeringsexamen toeleiden met behulp van Skype. Kan dat? Wat zijn de ervaringen? Anja Kriek en Elisabeth van Dorp voerden een 'pilot' Nt2-les via Skype uit, dit op verzoek van de STICHTING INTERCULTURELE PARTICIPATIE EN INTEGRATIE (Sipi) in Amsterdam. Deelnemers waren twee inburgeringsplichtige kunstenaars, beiden hoogopgeleid. Zij uit Argentinië, hij uit India. Voor hun projecten reizen ze wereldwijd en kozen daarom voor les via Skype. In dit artikel bevragen Anja en Elisabeth elkaar over hun ervaringen met de lessen via Skype (E is Elisabeth, A is Anja).

E: De lessen duurden altijd een uur. Wat is jouw ervaring met de lengte van het lesuur?

A: De tijd vliegt voorbij. Ik vond het wel lang genoeg want in dat uur heb je intensief contact. Het is een één-op-één-contact. De cursist krijgt je volle aandacht en dat is ook vice versa zo. Het is eigenlijk wel intiem om op die manier te werken. Je kunt niet weg of weggijken. Je hebt elkaars exclusieve aandacht tijdens dat uur. **Hoe heb jij dat ervaren?**

E: Ja, idem. Erg intensief zo'n lesuur. Soms had ik de twee cursisten samen op Skype en dan was het oppassen om niet uit te lopen. Na de les moest ik wel meteen noteren wat we behandeld hadden en welke onderwerpen en vragen aan bod waren geweest. Er kwam zoveel aan bod in een lesuur! Vaak afwijkend van mijn lesplan: omdat je zo persoonlijk werkt kun je direct inspringen op vragen en wensen. Na zo'n sessie was ik echt toe aan ontspanning.

A: De cursisten samen op Skype zeg je, ook samen achter de pc?

E: Ja, dan waren ze samen op een locatie. Ze zijn met elkaar getrouwd en proberen tussen het reizen door ook samen te zijn. Overigens hebben we weleens een sessie gehad waarbij we alledrie op een andere plaats waren: de een in Nederland in Amsterdam, de ander in de Zwitserse Alpen en ik op Terschelling. Dat was wel grappig: we lieten elkaar onze omge-

ving zien. Als ze in Argentinië of India waren, was dat wel bijzonder. Overigens moest ik door de verschillende tijdzones wel flexibel kunnen plannen.

A: Vind je het handig om twee cursisten tegelijkertijd les te geven via Skype?

E: Meestal had ik hen apart. Ik maakte afzonderlijk afspraken met hen voor de lessen en voor het huiswerk. Dat was praktisch nodig vanwege hun reisschema maar ook nodig omdat ze een eigen studietempo hebben. Voor sommige dingen kan het handig zijn om samen af te spreken. Bijvoorbeeld als je een grammaticaal onderdeel wilt uitleggen of een nieuw thema waar ze beiden aan toe zijn, wilt bespreken. Je kunt ze dan met elkaar oefeningetjes laten doen.

E: Vind jij dat makkelijk: het plannen van de afspraken?

A: Eerst dacht ik dat het makkelijk zou zijn, lekker thuis vanuit je keuken – bij wijze van spreken – lesgeven. Maar ik kwam er al snel achter dat het best lastig is: de kinderen moeten stil zijn, de bel kan gaan en onverwacht bezoek is al helemaal niet praktisch!

E: Wat vind jij nou specifiek handig van de Skype les?

A: Wat ik leuk vind is het gebruik van het toetsenbord. Het toetsenbord neemt het schoolbord over. Je tikt iets in en de ander ziet wat je schrijft en kan daar ook meteen op reageren via

zijn eigen toetsenbord. Je ziet elkaar maar je ziet ook elkaars getypte teksten op je scherm. Ook gaf ik de cursist wel eens een spreekopdracht waarbij hij of zij door het huis moest lopen met de laptop als filmcamera. Aanschouwelijke spreekbeurten dus! Dat zijn leuke vondsten van Skype les.

A: Wat is jouw tip of vondst?

E: Wat ik handig vind is dat je de lesboeken digitaal kunt versturen en samen openen. Ook de geluidsbestanden die ik per mail had gestuurd. Met een paar klikken kun je van het ene materiaal naar het andere gaan. Je kunt erg flexibel zijn met het lesmateriaal dat je gebruikt. Geen gezeul met boeken, dikke ordners, beamer, cd-speler en verlengsnoeren... Achteraf gezien had ik een gezamenlijke Dropbox moeten openen. Dan maak je het voor elkaar nog makkelijker. Bovendien bied je dan goed overzicht over het lesmateriaal. In die Dropbox kun je in een apart mapje het huiswerk klaarzetten.

E: Vind jij Skype geschikt voor elke cursist?

A: Zeker niet! Het is niet voor iedere cursist geschikt maar wel handig voor iedereen die echt niet naar school kan komen: die de deur niet uit kan vanwege een lichamelijke handicap bijvoorbeeld of iemand die een reis maakt. Onze twee cursisten zijn erg handig en bedreven met ICT en dat is sowieso een voorwaarde. Skypeles is namelijk geen computerles!

A: Welke eisen zou jij willen stellen aan een cursist?

E: Iemand moet computervaardig zijn. Zoals je al zei: het is uitdrukkelijk geen computerles. Het gebruik van de laptop/e-mail/Dropbox/e-learning lesmateriaal moet vanzelfsprekend zijn. Daarmee sluit je al een flinke groep cursisten uit die we normaal wel in de leslokalen zien. De cursist moet studievast zijn en zelfstandig kunnen werken. Je mist eenvoudig de ondersteuning van de groep, de groepsdynamiek en de input van medecursisten. Om die reden is de motivatie van de cursist ook zo belangrijk: hij moet veel huiswerk maken en zelfstandig kunnen studeren. Voor laaggeletterden en/of laaggeschoolden is zo'n traject echt niet geschikt. Zij hebben ondersteuning nodig die je via Skype niet kunt bieden.

E: Vind jij Nt2-les via Skype effectief?

A: Ik zou zeggen: beperkt inzetbaar. Het is maatwerk. Je geeft als docent weliswaar je volledige aandacht aan de cursist. Maar een taal leren gebeurt toch vooral in een omgeving waar je de taal kunt horen en oefenen in de praktijk. Onze twee cursisten spreken continu een andere taal, Engels, Hindi, Spaans etc.; ze hebben te weinig gelegenheid om Nederlands te horen en te spreken. Bij Skype les alleen heeft de cursist veel te weinig taalcontact om goede vorderingen te kunnen maken, tenzij hij of zij regelmatig taalcontact weet te realiseren in zijn naaste omgeving. Ik kan me trouwens wel een mix voorstellen: klassikale lessen afwisselen met individuele Skypeles.

A: Wat is de toekomst? Meer Nt2-les via Skype?

E: We moeten daar natuurlijk over nadenken want je ziet overal om je heen dat er colleges en lessen op internet worden gevolgd. Er wordt heel veel geleerd via internet. Nt2-lessen kunnen zeker meegaan in die stroom. Als taaldocent krijg je meer de taak van een wegwijzer en coach die het pad aangeeft in het steeds groter wordende veld van e-lesmateriaal. Jij kent de cursist en weet wat die nodig heeft. Je 'monitort' zijn vorderingen, bekijkt, beluistert en beoordeelt behaalde resultaten en stimuleert in de goede richting. De cursist begeleid je bij het volgen van de modules die hij in eigen tijd en tempo kan oefenen en bestuderen.

Skype is slechts een 'gereedschap', zoals een pen en papier dat zijn en tegelijkertijd veel meer omdat het de communicatiemogelijkheden enorm verruimt. Als de cursist ermee om kan gaan, dan geeft hij zichzelf en de docent bewegingsvrijheid: de docent kan op reis! Tijdens een uitstapje naar Terschelling hoeft ik de planning van de lessen niet te onderbreken. Dropbox en Skype staan ook op mijn iPhone, daarmee Skype ik. Dat ging prima!

Anja Kriek is gediplomeerd teken- en handvaardigheid 2-de en 3-de graads en gecertificeerd Nt2-docent sinds 2007.

Elisabeth van Dorp was jarenlang docent audio-visuele vorming en sinds 2010 gecertificeerd Nt2-docent.

Beiden zijn werkzaam als Nt2-docent in de regio Amsterdam.

Correspondentie: dorpvane@xs4all.nl

Welke apparatuur is nodig?

- computer of laptop met microfoon en speaker of koptelefoon en camera
- eventueel iPhone, iPad of Android mobiel
- internetverbinding / WIFI
- programma Skype

Welke lesmaterialen gebruik je?

- alle e-learning methoden met bijhorende lesboeken
- geluidsbestanden
- filmpjes / YouTube
- radiofragmenten
- digitale foto's
- en alles wat je zelf bedenkt..

Hoe ziet een les er uit?

6 minuten

- Intro, hoe gaat het, hoe was je week?

20 minuten

- Huiswerk bespreken en eventueel samen afmaken
- Vervolghuiswerk opgeven

7 minuten

- Nieuw thema introduceren
- Filmpje in eigen tijd bekijken (huiswerk)

20 minuten

- Samen een woordenlijst door-nemen
- Oefening doen uit digitaal werkboek
- Samen een dialoog oefenen
- Vragen beantwoorden
- Uitspraak trainen
- Huiswerk opgeven

7 minuten

- Afronding
- Huiswerk samenvatten
- Nieuwe afspraak plannen

